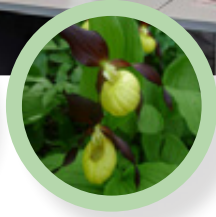

ET NYTT KULL HAR FULLFØRT
TURLEDERKURS OG ER KLARE
FOR Å DELE TUROPPLEVELSER
OG KUNNSKAP.

Søke midler til gjennomføring av tur

- **Studieforbundet for natur og miljø** gir generell støtte til gjennomføring av kurs og turer.
- **Sabima** deler ut kartleggingsmidler til medlemmer av foreningene.
- **NBF** har midler til prosjekter med fokus på Villblomsternes dag, fremmede arter eller deltakere med innvandrerbakgrunn.
- **Fylkesmannen** kan ha midler til kartlegging av spesielt interessante arter eller miljøer.
- **Miljødirektoratet** har en årlig utlysning av midler til skjøtsel av utvalgte naturtyper og truede arter.

Bli en god TURLEDER

Turlederrollen kan være krevende, men det finnes noen enkle regler som kan gjøre din oppgave enklere og deltakerne opplevelse av turen mye bedre.

Velkommen til **turlederkurs** med Botanisk forening

Norsk botanisk forening
Østlandsavdelingen

Turlederrollen

Å være turleder kan være en utfordring på flere måter. Man må sørge for organiseringen av turen fra planlegging til evaluering.

Først må man bestemme seg for hva slags tur man vil lede og hvor denne skal arrangeres.

Husk at du som turleder ikke nødvendigvis trenger å ha det faglige ansvaret. Det kan du delegerer om du ikke føler deg komfortabel. Men det er også viktig å huske på at du kan arrangere en tur med den kunnskapen du har. Som planteinteressert har du alltid noe å lære bort. Ved i tillegg å benytte deg av kunnskapen til de andre i gruppa, vil turen sannsynligvis bli svært vellykket.

Hva kjennetegner en god turleder?

- **Lett å nå** på telefon/e-post i dagene før turen.
- Gi konkret og kortfattet **informasjon** ved oppstart om hvordan terrenget er, hvor lenge turen vil vare og kort om hva vi vil se på underveis.
- **Evne til å inkludere alle**, uansett fysisk form og kunnskapsnivå.
- Evne til å **supplere sin egen kunnskap** med kunnskap andre i gruppa besitter.
- **Fleksibel** med tanke på at ting ofte tar lengre tid enn man tror, evnen til å ta gode avgjørelser når planer endres.
- Evne til å **se beskjedne deltakere**, mange trenger litt småprat på tomannshånd for å komme i gang med å bidra i gruppa.
- Evne til å **sette** bråkjekke/høylytte/krevende deltakere litt «**på plass**».
- God evne til å **orientere seg i naturen** vil av og til være nødvendig.
- Sørge for at **den faglige kvaliteten ivaretas** der dette er særlig viktig, for eksempel på kartleggingsturer.
- Gi en kort **presentasjon** av NBF og gjerne Artsobservasjoner dersom det virker relevant.
- **Tenk sikkerhet** (førstehjelpsutstyr, telefon).

Planlegging av en tur:

- **Hvor og når skal turen gå?** Finn et fornuftig tidspunkt som passer for flest mulig. Tenk på parkeing og eventuell nærhet til kollektivtilbud.
- **Hvem er i målgruppa for turen?** Hvis den ikke er egnet for alle må det komme tydelig frem i invitasjonen. Unngå å ekskludere grupper unødvendig.
- **Finnes aktuelle samarbeidspartnere?** Dette kan være muséer, turlag, historielag o.l.
- **Sørg for god og riktig annonsering.** Turer som er ment for alle interesserte bør annonseres bredt, gjerne i lokalavisa. Mer spesialiserte turer bør kanskje annonseres i ulike medlemsfora.
  - **Hvor lenge skal turen vare?** Dette vil variere etter type tur, men en typisk lavterskel plantetur for alle bør ikke vare mer enn 2-3 timer.
  - **Skal det være matpause?** Ja, det bør nesten alltid være en pause. Presiser at man må ta med mat og drikke dersom arrangør ikke står for serveringen.
- **Gå turen på forhånd!** Det er flere grunner til dette, men den viktigste er at du blir tryggere på opplegget når turen skal gjennomføres.
- Hva gjør du hvis været blir dårlig? Ja, det finnes faktisk dårlig vær. Av og til må man kanskje avlyse. Hvis man arrangerer en tur uten påmelding må man alltid møte opp på startstedet uansett.

Ulike typer turer

- **Artsjakturer** – på jakt etter en skikkelig godbit!
- **Severdighetstur** – guidet tur til kjente forekomster av interessante arter.
- **Inspirasjonstur** – Villblomstens dag eller andre lavterskelturer.
- **Tematurer** – turer som er sentrert rundt et tema (økologisk gruppe, naturtype, spiselige planter o.l.).
- **Kartleggingsturer** – systematisk kartlegging (og rapportering) av arter i et område
- **Skjøtselsarbeid** – turer der fokuset er å drive skjøtselsarbeid (slått, rydding av fremmede arter o.l.)